

Рівненський державний гуманітарний університет

Інститут психології і педагогіки

Психолого-природничий факультет

Кафедра педагогіки, освітнього менеджменту та соціальної роботи

Назва дисципліни	Управління освітньою діяльністю та якість освіти
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредита / 90 годин
Вид підсумкового контролю	Екзамен
Викладач	Радослав Мушкета – доктор педагогічних наук, професор
Профайл викладача на сайті кафедри, в соцмережі	
E-mail:	
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	
Мова викладання	Українська
Консультації	<i>Очні консультації:</i> к-сть годин і розклад присутності на кафедрі згідно з графіком консультацій <i>Он лайн- консультації:</i> Розклад присутності викладача на спеціальному форумі (в інтернет мережах).

Цілі навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни – дати здобувачам вищої освіти цілісну і логічно-послідовну систему знань про основні тенденції в управлінні освітньою діяльністю, а також сформуванню систему знань щодо державних стандартів в галузі освіти, сучасні вимоги до якості професійної підготовки на засадах Болонської системи.

Завдання навчальної дисципліни:

- формування поняття про освіту як цілісну систему;
- вивчення ієрархії основних рівнів управління освітою, визначити їх основні характерні ознаки;
- визначення особливостей управління освітньою діяльністю;
- формування вміння визначати основні напрями забезпечення якості освіти;
- формування вміння працювати з нормативно-правовою базою дотримання державних стандартів та якості освіти.

Дисципліна «Управління освітньою діяльністю» передбачає формування низки загальних і фахових компетентностей.

Зокрема, до загальних компетентностей належать такі:

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Серед фахових компетентностей можна виокремити:

СК1. Здатність обирати і використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК12. Здатність дослідити та визначити проблему, а також ідентифікувати обмеження, зокрема ті, що пов'язані з питаннями сталого розвитку, здоров'я і безпеки та оцінками ризиків.

Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання, які формує дисципліна «Управління освітньою діяльністю та якість освіти»:

ПРН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями.

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування і соціальну відповідальність.

ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

Передумови

Мотивація здобувачів вищої освіти здійснюється через можливість виконання всіх семінарських занять та індивідуального науково-дослідного завдання.

Спільна (групова) діяльність передбачає групову роботу здобувачів вищої освіти, їх наукових керівників та викладача з цієї дисципліни.

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти передбачена при підготовці матеріалів до семінарських занять та при виконанні науково-дослідного завдання.

Перелік тем Змістовий модуль 1.

Управління освітньою діяльністю як цілісна система

Тема 1. Зміст і структура управління освітньою діяльністю.

Основна мета управління. Функції управління. Цілепокладання, організація, контроль, аналіз, регулювання, координація, корекція. Основні компоненти системи «управління освітою», їх ознаки. Прогнозування освіти, визначення змісту, організаційні форми, контролююча функція в управлінні освітньою діяльністю. Принципи управління освітньою діяльністю.

Тема 2. Основні рівні управління освітою.

Директивні та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління освітою. Система органів державного управління освітою в Україні. Мета, завдання, основні напрями діяльності Міністерства освіти і науки. Зміст і структура управлінської діяльності обласного управління освітою. Основні завдання та зміст діяльності районного (міського) відділу освіти. Зарубіжний досвід управління освітньою діяльністю на місцевому рівні.

Тема 3. Освітній заклад, як об'єкт управління.

Сутність поняття та структура педагогічної системи. Класифікація педагогічних систем. Закрита відкрита педагогічні системи. Умови функціонування педагогічної системи. Загальні умови функціонування педагогічної системи. Специфічні умови функціонування педагогічної системи. Системоутворюючі фактори педагогічної системи. Зміст структурних елементів педагогічної системи: керуюча підсистема, керована підсистема. Об'єкт управління. Суб'єкт управління.

Тема 4. Системний підхід до управління закладом освіти.

Управління закладом освіти як цілісна педагогічна система. Структура сучасної системи освіти України. Основні принципи структурування закладів освіти України. Основні компоненти системи управління закладом освіти, їх характеристика. Поняття «системний підхід». Системний підхід як метод аналізу та моделювання діяльності навчального закладу.

Особливості діяльності різних типів закладів освіти: український та зарубіжний досвід.

Змістовий модуль 2. Управління якістю освіти

Тема 5. Якість освіти: сутність, стан, сучасні проблеми.

Основні категорії науки управління якістю освіти. Поняття «якість освіти» та «якість навчання», їх взаємозв'язок. Освіта як процес, результат, система. Основні положення, концепції управління якістю освіти. Особливості управління якістю освіти в умовах цифрової трансформації суспільства. Теоретико-методологічні підходи поновлення управління якістю освіти. Управління якістю освітнього процесу як педагогічна проблема. Принципи управління якістю освіти: загальнонаукові, системні, кваліметричні. Критерії та показники якості, якість процесів і якість результатів. Структурні елементи системи управління якістю. Цілі функціонування системи управління якістю. Основні функції. Структурні елементи системи управління якістю. Історичний аспект проблеми управління якістю освіти. Вітчизняний досвід управління якістю освіти. Зарубіжний досвід управління якістю освіти. Стан української освіти за результатами міжнародних

моніторингових досліджень якості освіти. Сучасні вимоги до рівня освіти. Характеристика сучасних інтеграційних процесів в освіті. Цілі та основні завдання модернізації освіти. Провідні напрями модернізації загальної та вищої освіти.

Тема 6. Зміст діяльності з управління якістю освітнього процесу.

Управління якістю умов освітнього процесу. Нормативне забезпечення. Організаційне забезпечення. Матеріально-технічне забезпечення. Управління якістю процесу навчання. Проектування цілей, змісту, технологій навчання конкретної навчальної дисципліни. Кадрове забезпечення. Освітнє середовище. Відкрите освітнє середовище закладу освіти. Управління якістю результатів процесу навчання.

Критерії ефективності якості навчання. Внутрішні критерії ефективності процесу навчання: успішність навчання і академічна успішність. Критерії зовнішньої ефективності процесу навчання: ступінь адаптації випускника до соціального життя і професійної діяльності; темпи зростання процесу самоосвіти як пролонгований ефект навчання; рівень освіченості або професійної майстерності; готовність підвищити освіту. Внутрішні та зовнішні вимоги ЄС до забезпечення рівня якості освітнього процесу в закладах освіти.

Змістовий модуль 3

Теоретико-методологічні основи якості освіти в закладах освіти

Тема 7. Система органів управління якістю освіти в Україні

НАЗЯВО та його роль з дотримання стандартів якості освіти. Система дошкільної освіти – державний стандарт якості освіти, основні напрями та форми управління. Сутність та особливості управління системою загальноосвітніх навчальних закладів, забезпечення державного стандарту якості освіти. Система професійно-технічної освіти та управління нею і забезпечення державного стандарту якості освіти. Сучасна система вищої освіти України, забезпечення державного стандарту якості освіти, напрями реформування й удосконалення.

Тема 8. Нормативно-правове забезпечення державних стандартів якості освіти.

Сутність нормативно-правового забезпечення державного стандарту якості освітніх послуг закладами освіти. Нормативне підґрунтя реалізації державного стандарту якості в галузі дошкільної освіти. Нормативно-правові акти про загальну середню освіту та забезпечення державного стандарту якості освітніх послуг. Законодавство про професійно-технічну освіту та реалізація державного стандарту якості освітніх послуг. Законодавство про вищу освіту в Україні та дотримання державного стандарту якості освітніх послуг.

Тема 9. Принципи, методи та функції ліцензування освітньої діяльності закладу освіти

Сутність ліцензування освітньої діяльності закладу освіти. Зовнішні та внутрішні органи ліцензування освітньої діяльності закладу освіти. Роль державного стандарту якості освіти при ліцензуванні освітніх послуг закладу освіти. Структурні підрозділи з забезпечення ліцензування. Принципи підготовки ліцензування освітньої послуги закладу освіти. Планування та реалізація ліцензування освітньої діяльності закладу освіти. Розробка та затвердження освітніх програм. Методи управління з проведення ліцензування освітньої діяльності. Моніторинг готовності закладу освіти до виконання державного стандарту якості освіти при проведенні ліцензування. Функції ліцензування освітньої діяльності.

Тема 10. Принципи, методи та функції акредитації освітньої діяльності закладу освіти

Стандарти освіти та якості і їх роль в акредитації освітніх послуг. Органи акредитації закладів освіти за типом, рівнем підпорядкування та формою власності. Державна політики в сфері акредитації з надання освітніх послуг закладами освіти. Вимоги до акредитації закладів освіти.

Моніторинг якості освітніх програм закладу освіти. Підходи до корегування освітніх програм в процесі акредитації. Циклічна зовнішня оцінка якості освітнього процесу. Атестація рівня знань студентів. Сутність якісного науково-педагогічного потенціалу при

акредитації освітніх послуг. Вимоги до навчальних та матеріальних ресурсів закладу освіти при проходженні акредитації. Відповідальність керівника та колективу закладу освіти за результатами акредитації.

Рекомендована література та інформаційні джерела

Основна

1. Андрійчук В., Бауер Л. Менеджмент. Прийняття рішень і ризик : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2008. 316 с.
2. Васильєв Ю.С. Экономика и организация управления вузом: учебник / Ю. С. Васильев, В. В. Глухов, М. П. Федоров ; под ред. В. В. Глухова. СПб. : Лань, 2004. 608 с
3. Егоршин А.Л. Менеджмент, маркетинг и экономика образования: Учебное пособие. Н. Новгород: НИМБ, 2001. 624 с.
4. Каленюк І.С. Економіка освіти: навчальний посібник. Київ: 2005. 316 с.
5. Куклін О.В. Економічні аспекти вищої освіти: навчальний посібник. Київ: Знання України, 2008. 331 с.
6. Мороз І. В. Менеджмент і маркетинг освіти: навчально- методичний посібник. Київ: Освіта України, 2006. 144 с.
7. Управління загальноосвітньою школою в сучасних умовах / за ред. І. Л. Лікарчука. Київ: Вид. О. М. Ешке, 2003. 312 с.
8. Управління шкільним бюджетом: навчальний посібник / В. Громовий, О. Ковальчук, Т. Оленич, Л. Паращенко, Ю. Шукевич; за заг. ред. С. Калашнікової. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2012.- 243 с.
9. Сисоєва С.О. Теорія і практика вищої освіти: навч. посіб. / С.О. Сисоєва, І.В. Соколова. □ К. : Київський ун-т ім. Бориса Грінченка, 2016. □ 338 с.
10. Черновол-Ткаченко Р. І. Техніка управлінської діяльності. Харків : Вид. група «Основа», 2013. 272 с.

Допоміжна

11. Даниленко Л.І. Модернізація змісту, методів управлінської діяльності директора загальноосвітньої школи Київ: Логос, 2002. 140с.
12. Менеджмент: Навчальний посібник С.І. Михайлов, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гоголя та ін. Київ: НУБіП України, 2010. 536 с.
13. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: навчальний посібник Київ Знання 2006. 365с.

14. Інформаційні (інтернет) ресурси

14. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України (<http://www.mon.gov.ua>).
15. МЕГА-НАУ – офлайнна правова система України (<http://www.nau.kiev.ua>).
16. Osvita.ua – новинний портал у сфері освіти України (<https://osvita.ua>).
17. Освіта Рівненщини – веб-сайт управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації (<https://www.rvosvita.org.ua>).
18. Наукова бібліотека РДГУ (library.rshu.edu.ua).
19. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека - http://catalog.lib.rv.ua/cgi-bin/irbis64r_17/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=IBIS&P21DBN=IBIS&LNG=uk
20. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (<http://nbuv.gov.ua>).

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до мережі Інтернет для:

- комунікації та опитувань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи.

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно з ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК1.	Проведення досліджень на відповідному рівні	ПРН1.	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9
СК1.	Здатність обирати і використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.	ПРН1.	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9
		ПРН 13.	Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне,	МН1 МН2 МН4 МН5	МО1 МО2 МО6 МО7

			матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).	МН6 МН7	МО9
СК8.	Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.	ПРН 3.	Проектувати ефективні системи управління організаціями.	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9
		ПРН 6.	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування і соціальну відповідальність.	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9
СК9.	Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.	ПРН 6.	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування і соціальну	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9

			відповідальність.		
СК12.	Здатність дослідити та визначити проблему, а також ідентифікувати обмеження, зокрема ті, що пов'язані з питаннями сталого розвитку, здоров'я і безпеки та оцінками ризиків.	ПРН 3.	Проектувати ефективні системи управління організаціями.	МН1 МН2 МН4 МН5 МН6 МН7	МО1 МО2 МО6 МО7 МО9

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

МН1 –словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 –практичний метод (лабораторні та практичні заняття);

МН3 –наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 –відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 –самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

МО1 –екзамени;

МО2 –усне або письмове опитування

МО3 - колоквіум,

МО4 –тестування;

МО5 – командні проекти;

МО6 – реферати, есе;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;

МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;

МО10 –залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни «Управління освітньою діяльністю та якість освіти»

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
4	2	4	2	4	4	2	4	2	2		
Модульний контроль – 10				Модульний контроль – 10		Модульний контроль – 10					

№ з.п.	Вид навчальної діяльності*	Оціночні бали*	Кількість балів
T1	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять Виконання завдань самостійної роботи	1 2 1	4
T2	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань самостійної роботи	1 1	2
T3	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять Виконання завдань самостійної роботи	1 2 1	4
T4	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань самостійної роботи	1 1	2
Модульний контроль (контрольна робота)		10	10
T5	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять Виконання завдань самостійної роботи	1 2 1	4
T6	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять	1 2	4

	Виконання завдань самостійної роботи	1	
Модульний контроль (контрольна робота)		10	10
T7	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань самостійної роботи	1 1	2
T8	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Фронтальне / індивідуальне опитування та участь в обговоренні під час семінарських занять Виконання завдань самостійної роботи	1 2 1	4
T9	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань самостійної роботи	1 1	2
T10	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій Виконання завдань самостійної роботи	1 1	2
Модульний контроль (контрольна робота)		10	10
Підсумковий тест (Екзамен)		40	40
Разом		100	

Система та критерії оцінювання у Рівненському державному гуманітарному університеті

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	

74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Здобувачам вищої освіти після аудиторних занять надається право підвищувати свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового модульного контролю) за графіком екзаменаційної сесії.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

Викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.